

ВІДГУК

на дисертаційну роботу **Єрмоєнка Едуарда Анатолійовича**
«Виховання наполегливості у школярів 6–7 років у процесі занять хортингом»,
подану до захисту на здобуття наукового ступеня
кандидата педагогічних наук зі спеціальності
13.00.07 – теорія і методика виховання

Актуальність дисертаційної роботи Єрмоєнка Едуарда Анатолійовича полягає у тому, що, по-перше, проблема виховання наполегливості у школярів 6–7 років у процесі занять хортингом недостатньо досліджена в системі виховної роботи загальноосвітніх навчальних закладів. По-друге, на сьогодні досить поширеною є тенденція вчителів фізичної культури, тренерів спортивних секцій, керівників фізкультурних гуртків до надмірної уваги щодо вдосконалення спортивної майстерності учнів, що призводить до зменшення виховання наполегливості в молодших школярів.

Аналіз дисертантом філософської, психологічної і педагогічної літератури, досвіду практичної діяльності загальноосвітніх навчальних закладів з виховання наполегливості в школярів 6–7 років у процесі занять фізичною культурою та багаторічного власного досвіду роботи засвідчує, що проблема виховання наполегливості у школярів 6–7 років у процесі занять хортингом всебічно не вивчена. Насамперед потребують поглибленого дослідження педагогічні умови, зміст, форми та методи виховання наполегливості у школярів 6–7 років у процесі занять хортингом на уроках фізичної культури і в позакласній роботі.

У цій дисертаційній роботі правильно визначено методологічні основи, мету, предмет, об'єкт і завдання дослідження, кваліфіковано проведено аналіз літературних джерел. Це дало змогу дисертанту з'ясувати наукові погляди вчених щодо виховання наполегливості в школярів 6–7 років; здійснити аналіз теоретичних засад щодо виховання наполегливості у молодших школярів до

занять фізичною культурою; вичленувати наукові підходи до проблеми виховання наполегливості в учнівської молоді, виявити основні труднощі, які супроводжують процес організації і проведення виховної роботи в загальноосвітніх навчальних закладах з виховання наполегливості в школярів 6–7 років у процесі занять фізичною культурою в сучасний період. Аналіз наукової літератури дав змогу автору визначити педагогічні передумови, тенденції та особливості виховання наполегливості в школярів 6–7 років, розкрити педагогічні умови, зміст, форми, методи і завдання виховання наполегливості в школярів 6–7 років у процесі занять хортингом.

У роботі дисертантом визначено сутність виховання наполегливості у школярів віком 6–7 років у процесі занять хортингом як цілеспрямований педагогічний процес, який забезпечує за допомогою занять хортингом сприятливі умови для розвитку фізичних і психічних якостей учнів, що відображають їхню здатність долати внутрішні і зовнішні перешкоди, готовність доводити розпочату справу до завершення, досягати високих результатів у складних предметно-поведінкових ситуаціях. Когнітивний критерій проявляється в уявленні про сутність наполегливості та виховні можливості хортингу; розумінні цілей та змісту занять хортингом; знаннях про способи досягнення цілей, концентрування уваги та власних фізичних сил. Емоційно-ціннісний – у прагненні долати зовнішні й внутрішні перешкоди у процесі занять хортингом; стремлінні до успіху в оволодінні хортингом; бажанні виявляти наполегливість під час спортивно-масових заходів із хортингу. Діяльнісно-практичний – в умінні завершувати розпочату справу; вправності щодо вирішення завдань у процесі занять хортингом; здатності виявляти наполегливість у вчинках та під час занять хортингом.

У процесі констатувального етапу експерименту, застосовуючи когнітивний, емоційно-ціннісний та діяльнісно-практичний критерії, дисертантом була проведена оцінка рівнів виховання наполегливості у школярів 6–7 років у процесі занять хортингом. Отримані під час діагностики

результати свідчать про загальний незадовільний стан виховної роботи в загальноосвітніх навчальних закладах.

Формувальний етап експерименту передбачав перевірку ефективності виховання наполегливості у школярів 6–7 років у процесі занять хортингом, яка передбачала створення цілісної системи виховної роботи, що ґрунтувалася на особистісно орієнтованому та діяльнісному підходах й охоплювала комплекс взаємопов'язаних напрямів урочної та позаурочної фізкультурно-масової роботи.

Заслуговує схвалення добротного проведення констатувальних і формувальних етапів експерименту щодо визначення експериментальних груп, які працювали за методикою формувального експерименту, і контрольних груп, які навчалися за звичайними навчальними програмами для загальноосвітніх навчальних закладів. Це дало змогу дисертанту точніше й об'єктивніше визначити педагогічні умови, зміст, форми та методи виховання наполегливості у школярів 6–7 років у процесі занять хортингом, а також перевірити їх ефективність.

У дисертації науково обґрунтовано педагогічні умови виховання в школярів 6–7 років наполегливості у процесі занять хортингом; розкрито зміст, форми і методи виховання наполегливості у школярів 6–7 років у процесі занять хортингом; висвітлено методику формувального етапу експерименту, простежено динаміку виховання наполегливості в школярів 6–7 років у процесі занять хортингом експериментальної та контрольної груп у загальноосвітніх навчальних закладах.

Запропонована дисертантом система виховання наполегливості в школярів 6–7 років у процесі занять хортингом охоплює: широке застосування ігрових, змагальних і нетрадиційних методів фізичного виховання та створення ситуацій успіху; забезпечення міжпредметних зв'язків на уроках фізичної культури; застосування методів і прийомів стимулювання, мотивування та заохочення в процесі занять хортингом.

Варто відзначити цікаву змістовну сторону формувального етапу експерименту, де створювалися умови для фізичного самовдосконалення і самореалізації кожного школяра 6–7 років.

Про високий рівень дослідницької культури дисертанта свідчить зміст автореферату, в якому розкрито основні положення дисертації й наведено 15 опублікованих робіт дослідника.

Позитивно оцінюючи дисертацію Єрмоєнка Едуарда Анатолійовича «Виховання наполегливості у школярів 6–7 років у процесі занять хортингом» загалом, необхідно вказати на деякі зауваження і побажання:

1. Цілком виправдано методологічну основу дослідження становлять особистісно орієнтований і компетентнісний наукові підходи. Водночас, на нашу думку, більш детальнішого викладення й обґрунтування потребує компетентнісний підхід до виховання наполегливості у школярів 6–7 років.

2. На наш погляд, дисертаційна робота збагатилася б, якби автор ширше розкрив сутність Національного виду спорту України хортингу як дієвого виховного, оздоровчого засобу, який сприяє фізичній підготовленості школярів 6–7 років тощо.

3. У параграфі 2.1 слід більш детально розкрити зміст та особливості методів та методик, за якими визначалися рівні вихованості наполегливості школярів 6–7 років у процесі занять хортингом.

4. Слід звернути увагу на особливості рухливих ігор з елементами хортингу, ширше розкрити зміст Національної дитячо-юнацької військово-спортивної гри «Хортинг-Патріот» та її роль у вихованні наполегливості школярів 6–7 років.

5. Рекомендовано підготувати методичні рекомендації учителям фізичної культури, тренерам спортивних секцій та керівникам фізкультурних гуртків щодо виховання наполегливості у школярів 6–7 років у процесі занять хортингом.

Зазначені зауваження, побажання та дискусійні питання не знижують наукової та практичної цінності роботи і не впливають на загальну позитивну оцінку.

Дисертаційна робота Єрмоєнка Едуарда Анатолійовича «Виховання наполегливості у школярів 6–7 років у процесі занять хортингом» є завершеним, самостійним науковим дослідженням, що має теоретичну і практичну цінність. Дисертація відповідає вимогам щодо дисертаційних робіт, поданих на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук, зокрема, пунктам 9, 11, 12, 13 «Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 24.07.2013 р. № 567, а її автор заслуговує присудження наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.07 – теорія і методика виховання.

Офіційний опонент –

доцент кафедри футболу

факультету фізичного виховання та спорту

Національного педагогічного університету

імені М. П. Драгоманова,

кандидат педагогічних наук, доцент

Р. М. Мішаровський

*Підпис Мішаровського
спів. в/к М.П. Драгоманов*

Підпис	<i>Мішаровський Р.М.</i>
ЗАВІРЯЮ: зав. канцелярією	
НПУ ім. М.П. Драгоманова	
Підпис	<i>Драгоманов</i>
«11» серпня 2016 р.	